

OIKEUSMINISTERIÖLLE

ASIA

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä

LAUSUNNON ANTAJA Etelä-Pohjanmaan oikeusaputoimisto

LAUSUNTO

Etelä-Pohjanmaan oikeusaputoimisto ilmoittaa lausuntonaan seuraavaa:

Uuden lain tavoitteena on esitysluonnoksen perustelujen mukaan hallintotehtäviä keskittämällä keventää hallintoa ja samalla vapauttaa voimavaroja hallinnollisista tehtävistä asianajo- ja edunvalvontatyöhön. Näiden palvelujen tuottaminen on toimistojen päätehtävä, joten tavoitetta voidaan pitää hyvänä. Tämä tulisi toteutua myös käytännön toteutuksessa.

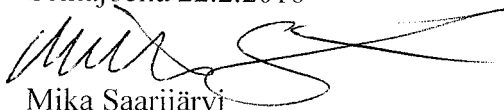
Itse lakiluonnos jättää käytännön toteutuksen auki ja esityksen tarkoituskin on se, että yksityiskohtaisemmat määräykset annetaan asetuksessa ja/tai piirin työjärjestyksessä. Näemme tässä riskinä sen, että vaikka piirin johtaja tekee muodolliset päätökset, niin toimistojen johtajat joutuvat joka tapauksessa osallistumaan niihin liittyvään taustatyöhön, jolloin toimistojen hallinnollinen työ ei välttämättä tosiasiassa vähene niin paljon kuin on toivottu.

Suurin yksittäinen toimistoista poistuva työkokonaisuus näyttäisi olevan suunnitelmien laatimisen jääminen pois ja siirtyminen piirin johtajan tehtäväksi. Näiden sujuva tekeminen edellyttää tiettyä rutiinia, joten on johdonmukaista, että ne siirretään yksinomaan piirin johtajalle.

Esitysluonnoksen 4 §:ssä säädetään oikeusapu- ja edunvalvontapalvelujen ostamisesta. Perustelujen mukaan oikeusapupalvelujen osalta tulisi kyseeseen kansainvälistä suojelua hakevien oikeusapupalvelujen tuottaminen. Tätä ei kuitenkaan mainita itse pykälässä, vaan siinä perusteena on palveluiden alueellinen saatavuus tai muu syy. Tämä avaa mahdollisuuden sille, että ostopalveluita voidaan käyttää perusteluissa tarkoitettua laajemminkin. Nykyinenkin laki mahdollistaa oikeusapupalvelujen ostamisen yksityiseltä taholta siten, että oikeusaputoimisto antaa oikeusapupäätöksen yksityiselle. Katsomme, että nykyinen käytäntö on riittävä turvaamaan oikeusapupalvelujen saatavuuden sellaisissa poikkeustilanteissa, joissa oikeusaputoimistot eivät pysty sitä turvaamaan.

Esitysluonnoksen 16 §:ssä säädetään, että määräys edunvalvojan tehtävään annetaan asianomaisen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin yleiselle edunvalvojalle. Tämä mahdollistaa sen, että päämiehelle voidaan tarvittaessa vaihtaa edunvalvojaa toimiston tai piirin päätöksellä ilman maistraatin tai tuomioistuimen lupaa. Tämä nähdään hyvänä muutoksena aikaisempaan tilanteeseen, ja mahdollistaa toiminnan joustavuuden.

Seinäjoella 22.2.2016

Mika Saarijärvi

julkinen oikeusavustaja, asianajaja
vs. viraston päällikkö
Seinäjoki